

- ៤ -

ឈាមហូរលៅវត្តដ្ឋានជួន

សូមមិត្តបំបែរអារម្មណ៍ ទៅតាមជាតិពួកចោរឬដំទីកដីម្តងវិញ...

ក្រោយដែលបានទទួលជោគជ័យលើទីរួមខេត្តព្រះត្រពាំង ទ័ពយួនអុងឡូវ៉ា សហ្វាយចិត្តណាស់ បានរៀបចំពិធីជប់លៀងយ៉ាងគគ្រឹកគគ្រេង ហើយបញ្ជាបរិវារឲ្យដើរចាប់កូនក្រមុំវាស្រ្ត្រខ្មែរ ដែលមានរូបស្អាតៗ មកជាដំណើរលេងជាល្បែងតាមអំពើយង់យួងព្រៃផ្សែងរបស់ពួកវា ។

រំលងបានមួយថ្ងៃមកទៀត វាចេញប្រកាសប្រាប់បណ្តាវាស្រ្ត្រខ្មែរយួនគ្រប់ភូមិស្រុក ឲ្យគោរពតាមច្បាប់ទម្លាប់របស់វា ហើយទទួលស្គាល់វាជាស្តេចត្រាញ ក្នុងភូមិភាគដឹកម្តងក្រោមទាំងមូល ។ បើវាស្រ្ត្រខ្មែរណាម្នាក់ហ៊ានក្រោកឡើងប្រឆាំងនឹងនយោបាយផ្តាច់ការរបស់វា ប្រាកដជាត្រូវទទួលស្លាប់យ៉ាងអាណោចផងមុំខាង ។

កាលនោះ ខ្មែរខ្លះដែលពួនមុខសម្លុតសុខ ក៏បិទមាត់លែងហ៊ាននិយាយស្តីគឺបណ្តោយឲ្យវាជាដំណើរតាមអំពើចិត្ត ។

ខ្មែរខ្លះ ដែលមានស្មារតីស្នេហាជាតិ ក៏រៀសខ្លួនរត់ទៅចូលរួមជាសមាជិករបស់លោកសេនាបតី សីន-គុយ ដើម្បីរៀបគំរោងការណ៍វាយតបនឹងចោរឈ្មោធពាធិវិញ ។

រាល់ថ្ងៃទ័ពយួនអុងឡូវ៉ា តែងតែប្រើអំណាចព្រៃផ្សែង ទៅលើប្រជាជនខ្មែរស្ងួតត្រង់ ដោយកាប់សម្លាប់គ្នាឲ្យព្រើតដៃ ។ ឈាមក្រហមរន្ធតាយប្រឡាក់ពាសពេញផ្ទៃផរណីនៃទីរួមខេត្ត ។

ដំណឹងនេះ ធ្វើឲ្យលោកចៅហ្វាយ គុយ ខ្លោចផ្សែក្នុងចិត្តខ្លាំងណាស់ ប៉ុន្តែលោកដោះស្រាយឲ្យខាងកាលៈទេសៈ ពុំបានយ៉ាងដាច់ខាត ពីព្រោះកម្លាំងទ័ពនៅទន់ខ្សោយពេក ពុំអាចវាស់ស្ទង់នឹងពួកវាបានឡើយ ។

លោកចៅហ្វាយគុយ បញ្ជាឲ្យលោកតា ម៉ង់ លោកហ្នឹងឯក លោកទេសាសោម និងលោកមនោរស៍ ដើរអប់រំអ្នកស្រុកទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ឲ្យយល់ច្បាស់ពីរបបយោរយោ និងពារិកសាហារយង់យួងរបស់យួនអុងឡូវ៉ា លើវាស្រ្ត្រខ្មែរម្ចាស់ស្រុក

ចំណែកភូមិយួយ គង់ វិញ មិនរវល់អើពើនឹងបញ្ហាប្រទេសជាតិ ដែលកំពុងធ្លាក់ចុះក្នុងភាពអាសន្ននេះទេ ។ មួយថ្ងៃៗគាត់ដេករិះរកតែមធ្យោបាយ ដើម្បីស-

ម្លាប់តាម៉ង់ សង់គំនុំចិត្តតែប៉ុណ្ណោះ ។ រីឯតាម៉ង់វិញ មានគំនិតផ្ទុយស្រឡះពីភូល្លយ យគង់ ដូចមេឃនិងដី ។ ព្រោះសំដីដែលគាត់បានបើកកកាយ នៅចំពោះមុខលោក ចៅហ្វាយ គុយ នោះ, គឺគ្មានបំណងអ្វីក្រៅពីចង់ឲ្យភូល្លយ គង់ ងាកបែរដើរទៅ រកផ្លូវត្រូវ ផ្លូវល្អនោះឡើយ ។

តាមឯកសារបានបញ្ជាក់ថា ភូល្លយគង់ ជាមនុស្សពូកែរលួយក្នុងសង្គមខ្មែរ ចូលចិត្តរំលោភលើស្រីភេទទទង់ខ្សោយ ឲ្យទទួលការឈឺចាប់ខ្លោចផ្សារប៉ុន្តែមិន អស់ ។ មួយជំពូកទៀត ជននេះស្រឡាញ់បុណ្យស្រីក្តីណាស់ ហើយយកបុណ្យ ស្រីនោះទៅជិះជាជំនួសសង្កត់សង្កិនអ្នកស្មោះត្រង់ទៀតផង ។

អំពើអនាថាទាំងប៉ុន្មានរបស់ភូល្លយគង់, លោកចៅហ្វាយគុយ បានជ្រាបខ្លះ ដែរ ។ តែលោកចង់អប់រំមនុស្សខ្លះឲ្យស្គាល់កំហុសខ្លួនឯងដើរមករកផ្លូវត្រូវ វិញ ទើបពុំមានដាក់ទណ្ឌកម្មធ្ងន់ធ្ងរអ្វី ចំពោះជនកំហុសនេះ ។

លោកចៅហ្វាយសីន-គុយ ទំប្រើសង្គ្រាមចិត្តសាស្ត្រអប់រំ ទាហាននិងរាស្ត្រ ស្រែចំការ ពីបំណងរួម, គឺបណ្តេញទាហានឲ្យចេញផុតពីទឹកដីកម្ពុជាក្រោម ដែល ជាមរតករបស់ខ្មែរ ។

លោកចៅហ្វាយគុយ រៀបចំកម្លាំងទ័ពបានមាំមួនបន្តិចហើយ ក៏ប្រើសង្គ្រាម វាយឆ្លុះទ័ពយួនរាល់រាត្រី ដើម្បីរំខានវាមិនឲ្យដេកស្រណុកបាន ។

ឧបាយកលនេះ ធ្វើឲ្យមេទ័ពយួនអង្គុយក្តៅក្រហាយក្រពុលមុខដូចឆ្កុតជ្រូក ចេញប្រកាសប្រាប់ពួកយួនគ្នាថា ៖ បើអ្នកណាម្នាក់អាចកាត់ក្បាលចៅហ្វាយគុយ ចាប់បានទាំងរស់ វានឹងឲ្យរង្វាន់តាមបំណង ហើយលើកតាំងជាមេទ័ពស្រួច លើផែនដីកម្ពុជាក្រោមនេះទៀតផង ។

ខណៈនោះ មានអាក្រក់បង្ហាក់ឈ្មោះអុង ឬ ស្ម័គ្រចិត្តចេញមុខរកឧកញ៉ាគុយ ដើម្បីកាត់ក្បាលយកមកជូនលោកមេទ័ពអុងឡូវ ។

បានទទួលការតែងតាំងជាមេទ័ពហើយ អុងបូកីនាំពលទាហានមួយចំនួនធំ ធ្វើដំណើរយ៉ាងគក្រឹកគក្រេង តម្រង់ឆ្ពោះទៅរកផ្លូវដូង ដែលជាទីតាំងទ័ពរបស់ លោកចៅហ្វាយគុយតែម្តង ។

មេទ័ពខ្មែរទាំងអស់បានប្រុងប្រៀបខ្លួនជាស្រេច ។ គ្រាន់តែក្រឡេកឃើញទ័ ពយួនមកដល់ភ្លាម ក៏បញ្ជាទាហានឲ្យវាយទប់យ៉ាងបន្ទាន់ ។ ការប្រយុទ្ធបង្អួនរលា មលើកនេះ មានសភាពសាហាវនិងឃោរឃៅណាស់ ។ មេទ័ពខ្មែរម្នាក់ៗ សុទ្ធតែ ប្តូរស្នាប់រស់ រត់ចូលទៅក្របែលក្បាលយួន ដាច់ពីស្មាញាក់រលុះរលំដួល ដូចរលើ ងដើមឈើទាំងបួស ។

ទោះបីឃើញពលសេនាងាប់ គរជើងលើគ្នាដូចដំបូក ក៏អុងបូមិនព្រមដកទ័ព

ថយដែរ គិតវែស្រែកបញ្ជាឲ្យចូលកាប់សម្លាប់ខ្មែរ សូម្បីតែព្រះសង្ឃក៏វាពុំទុកឲ្យ
រស់នៅបានមួយដង្ហើមឡើយ ។

ការប្រយុទ្ធនេះបានប្រព្រឹត្តទៅអស់ពេលជាច្រើនយប់ច្រើនថ្ងៃ ។ ទ័ពយួនចេះ
តែមានជំនួយបន្តកន្លងគ្នាមិនចប់ ។ ចំណែកឯខាងខ្មែរយើងវិញ កាន់តែរលស់
បន្តិចម្តងៗ ដោយពុំមានព្រះមហាក្សត្រចាត់ទ័ពឲ្យទៅជួយស្រោចស្រង់សោះ ។
ព្រឹត្តិហេតុទាំងនេះ ធ្វើឲ្យលោកចៅហ្វាយកុយនឹកសង្វេគក្នុងចិត្តយ៉ាងខ្លាំង តែពុំ
អាចនឹងថ្លែងប្រាប់ជនទី២ណាបានឡើយ ។

ស្ថានការណ៍ធ្ងន់ពាប់ផ្តួងៗគ្នា ពុំអាចនឹងទប់ទល់បាន, លោកចៅហ្វាយកុយក៏
បញ្ជាឲ្យមេទ័ពទាំងអស់វាយដឹកខ្លួនថយតាមក្បាលយុទ្ធសាស្ត្រមួយរយៈទៀត ដើម្បី
រង់ចាំទ័ពជំនួយពីខេត្តនានា ។

ទ័ពយួនកាលបើឃើញខ្មែរខ្សោយកម្លាំងដូច្នោះ ហរិតតែវាយបង្ខំខ្លាំងឡើងៗ
ដើម្បីពុំឲ្យចាប់ចៅហ្វាយកុយឲ្យបានទាំងរស់ យកទៅជូនអុងឡូវជាចៅហ្វាយនាយ
របស់វា ។

ហ្នឹងឯក យល់ហេតុការណ៍ ស្ទុះវឹងទៅតាំងមុខទ័ពយួន រុចលូកដៃទៅក្នុងថ្នក់
ចាប់ស្រូវមួយក្តាប់យ៉ាងណែន សូត្រគាថាបាចបញ្ជាសឡូល កើតជាទ័ពសេះម្ភ-
យចំនួន ឈរត្រៀមត្រារាំងផ្លូវសត្រូវជាប់ ។ បន្ទាប់មកមេទ័ពដ៏ជំនាញនេះហាក់វឹង
ទៅខាងឆ្វេង ចាប់ក្របួចចុងស្មៅក្នុងចុងជាច្រើនកន្លែង បង្កើតបានជាពលសេនា
ប្រដាប់ដោយដាវលំពែងឈរជាជួរ តាមលក្ខណៈយុទ្ធសាស្ត្រ ពួកយួនឃើញដូ-
ច្នោះ នឹកឆ្ងល់និងភ័យលោះព្រលឹង ។ ព្រោះការប្រយុទ្ធគ្នានៅក្នុងវត្តផ្លូវដូងអំពាញ
មិញនេះ ទ័ពខ្មែរមានតិចតួចស្តើងណាស់ ។ ឥឡូវម្តេចក៏ច្រើនកកស្រទាប់
ឈរតម្រៀបក្បាលគ្នាដូចស្រមោចយ៉ាងហ្នឹង ?...

មេទ័ពអុងបូ យកដៃឈឺភ្នែកមួយសន្ទុះ ក៏ស្រែកពលទាហានឲ្យចូលកាប់ចាក់
យ៉ាងបន្ទាន់ ។ ទ័ពយួនចូលប្រឡូកកាប់សម្លាប់ទ័ពសិល្បរបស់ហ្នឹងឯក រលំដួល
លាន់ស្ទុះដូចរលើងដើមឈើទំហំ៧៧៧ តែគ្មានឃើញខ្មោចទាហានខ្មែរម្នាក់
សោះ ។

មេទ័ពអុងបូ នឹកម្តរម៉ៅក្តៅក្រហាយខ្លាំងណាស់ ចំកោងខ្នងស្រែកបញ្ជាទ័ព
ឲ្យវាយលុកមួយសន្ទុះទៀត រហូតបែកញើសហូរសស្រាក់ជោកខ្លួន ស្រាប់តែ
ទ័ពសិល្បរលាយបាត់ស្រមោលអស់រលឹង ។ បន្ទាប់មកវាក៏បំបែរក្បាលទ័ពត្រឡប់
ទៅបោះជំរុំយប់សំរាក នៅក្នុងបរិវេណវត្តផ្លូវដូងវិញ ។

ពួកចោរឈ្មួញពានបានលុកទន្រ្តាន កាប់គាស់បំផ្លាញកុដិព្រះសង្ឃ និងខ្វារប
ង្កុចព្រះវិហារ រើយកតម្កិរព្រះពុទ្ធសាសនា និងក្បួនមាត្រាអក្សរសាស្ត្រខ្មែរជិតកំ-

ទេចចោលយ៉ាងច្រាស់ជើង ដើម្បីលប់បំបាត់អក្សរសាស្ត្រជាតិរបស់យើង ។

បើងាកទៅតាមដាន លោកចៅហ្វាយគុយវិញម្តង ឃើញគាត់កំពុងតែទទួល ការឈឺចាប់ខ្លោចផ្សា ដាំពួកពលសេនាត់កាត់ព្រៃ ឆ្ពោះទៅរកទីដៅមួយថ្មីទៀត ។ គាត់ដើរចំណងជើងយល់ឃើញចិត្តកងទ័ពបណ្ឌិត ដើម្បីកុំឲ្យខូចទឹកចិត្ត និងការទទួល បរាជ័យដ៏ជួរចត់នេះ ។ គឺគាត់សង្ឃឹមថា ថ្ងៃណាមួយគង់តែកូនខ្មែរទាំងអស់ ភ្ញាក់ស្មារតីឡើង កាត់កាំបិតពូថៅ កាប់ក្បាលពួកសត្រូវប្រទេសជាតិ ឲ្យវិនាសផុតពូជ ជាពុំខាន ។

គាត់នាំកងទ័ពដើរអស់រយៈមួយយប់ពីរថ្ងៃ ទើបបានទៅដល់វត្តចេតិយដែល ជាវត្តខ្មែរមានបរិវេណដ៏ធំជាងវត្តជាច្រើន ។

វត្តចេតិយមានបណ្តោយប្រវែងជាង២០០ម៉ែត្រ ទទឹងប្រហែល២០០ម៉ែត្រ ។ ក្នុងវត្តមានព្រះសង្ឃបួសកាត់ព្រះពុទ្ធសាសនាចំនួន៥០អង្គ ។

តាមឯកសារ វត្តចេតិយនេះជាកើតពីពេលរបស់លោកចៅហ្វាយគុយ ដែល បានផ្តើមគំនិតកសាងឡើង រួមជាមួយនឹងពួកពុទ្ធបរិវេណដ៏ធំវត្ត ដើម្បីឧទ្ទិស កុសលថ្វាយចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ។

លោកចៅហ្វាយ សីន-គុយ ជាវិរបុរសខ្មែរម្នាក់ ស្អាតស្អំក្នុងរឿងតណ្ហា កាល គាត់នៅពីកម្លោះ, មានជនជាតិបួនជាច្រើននាក់ បានលើកកូងក្រមុំយកមកជូន គាត់រាប់ក្បាលស្ទើរមិនអស់ តែគាត់មិនព្រមយកជាដាច់ខាត ទោះបីវាប្រើគ្រប់មធ្យោ បាយយ៉ាងណាក៏ដោយ ។ គាត់បានចាំដាក់ជាប់ក្នុងខ្នុរក្បាលជាដិថ្កាថា សត្រូវ យួននិងខ្មែរពិតជាពុំមានថ្ងៃនឹងបញ្ចប់បានឡើយ ។

កន្លងជាច្រើនឆ្នាំមកទៀត លោកក៏យល់ថា ការរស់នៅម្នាក់ឯងគ្មានប្រពន្ធកូន ប្រៀបបាននឹងផ្ទះគ្មានជញ្ជាំងបិទបាំង ឬដំណើរគ្មានទិសដៅ ។ ដូច្នេះគាត់ក៏សំរេច ចិត្តជាចុងក្រោយថា ត្រូវតែរកគ្រួសារដើម្បីកសាងអនាគតជីវិតរឿង ។

លោកឧកញ៉ាបានពឹងពាក់អ្នកចាស់ទុំ ក្នុងទីរួមខេត្តព្រះត្រពាំង ឲ្យចូលទៅស្តី ដណ្តឹងនាងកញ្ញា ភឿន ដែលជាកូនកសិករស្នូតត្រង់ម្នាក់ នៅក្នុងភូមិចាប់ភ្លើងនា ជើងវត្តរបងចេតិយ ធ្វើជាភរិយារហូតទៅ ។

ដូច្នេះហើយ នៅពេលលោកចៅហ្វាយគុយ នាំទ័ពទៅដល់វត្តចេតិយភ្លាម, គាត់ក៏ចូលទៅសំរេចអនុញ្ញាតព្រះគ្រូចៅអធិការ សុំឲ្យកងទ័ពស្នាក់អាស្រ័យនៅក្នុងទី វត្តជាបណ្តោះអាសន្នសិន ទំរាំរកមូលដ្ឋានបានត្រឹមត្រូវ រៀបចំរោងការណ៍វាយប ណ្តើរសត្រូវល្បួនពាណិជ្ជកម្មខ្មែរ ។

ក្រោយពេល ដែលបានទទួលសេចក្តីយល់ព្រមពីព្រះគ្រូចៅអធិការហើយ, លោកចៅហ្វាយគុយ អញ្ជើញចូលទៅក្នុងព្រះវិហារទៀត ដើម្បីថ្វាយបង្គំព្រះពុទ្ធ-

ប្រដិមា ដែលជាតំណាងព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ សុំជ្រកកោនក្រោមម្លប់បានមីព្រះអង្គ និង សុំជីកដឹកបំបាត់ធាតុទុកជាបណ្តោះអាសន្ន កុំឲ្យពួកសត្រូវយួនតាមរកឃើញ ។

បន្ទាប់មកគាត់បានប្រមូលអ្នកស្រុក មករួមប្រជុំបង្កើតជាគណៈកម្មការភូមិ និងអ្នកដើរយោសនា ណែនាំពន្យល់អប់រំបងប្អូនខ្មែរទាំងអស់ ឲ្យស្គាល់តម្លៃនៃព្រះ ពុទ្ធសាសនា ឲ្យគោរពព្រះពុទ្ធសាសនា ព្រោះព្រលាពុទ្ធសាសនាជាអង្គការធំបំផុត ក្នុងការបង្រួបបង្រួមគ្នា ឲ្យសាមគ្គីចងបាច់ជាផ្តងមួយ ។

លោកចៅហ្វាយកុម្មុយ បាននិយាយជាសំឡេងក្រើនរំពៃកប្រជាពលរដ្ឋ ឲ្យបំផុសស្មារតីតស៊ូ ចាប់កាន់អាវុធក្រោកឡើងដើម្បីការពារភូមិស្រុក ដេញកំចាត់ចោរ យួនឬផ្តល់ប្រទេស ឲ្យវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ។

វិធានការដ៏ត្រជាក់រស់លោកចៅហ្វាយកុម្មុយ ពីងផ្អែកទាំងស្រុងទៅលើព្រះពុទ្ធសាសនាជាមូលដ្ឋាន បានផ្សព្វផ្សាយគ្រប់ភូមិស្រុកទាំងអស់ បណ្តាលឲ្យរាស្ត្រ ខ្មែរទាំងប្រុសស្រីភ្នាក់ស្មារតី ចេះឈឺចាប់ រត់ចូលមករួមកម្លាំងគ្នាជាមួយចៅហ្វាយកុម្មុយជាបន្តបន្ទាប់រៀងរាល់ថ្ងៃ ។ អ្នកខ្លះដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើន បានធ្វើវិភាគទានទូទាត់ទំព័រជាតិដោយចិត្តស្មោះសង្រួមផ្តាជាទីបំផុត ។

ក្នុងរយៈពេលតែមួយខែប៉ុណ្ណោះ កងទ័ពលោកចៅហ្វាយកុម្មុយត្រូវកើនមួយ ជាពីរ ហើយមិនខ្វះស្បៀងអាហារចិញ្ចឹមទ័ពទៀតផង ។ លោកបានចាត់មេបញ្ជាការ និងគ្រូគង់ដាវដំបងជាច្រើននាក់ ឲ្យបង្ហាត់ពលទាហានដែលទើបនឹងស្ម័គ្រចិត្ត ចូលមកថ្មី ដើម្បីឲ្យចេះក្បួនយុទ្ធសាស្ត្រ វាយលុកលូនក្រាបក្នុងសង្គ្រាម ។ ស្រីៗ គាំគ្នាសរុបដាវលំពែង បិតព្រួញទាំងយប់ទាំងថ្ងៃគ្មានខ្លាចឆ្លើយហត់ រហូតបាន ទទួលលទ្ធផលគួរជូនគួរ ។

ងាកមើលទៅទ័ពលោកអន្សាសោម និងមនោរស ដែលចេញប្រតិបត្តិការរាល់ថ្ងៃ បានលួចវាយឆ្លុះទ័ពសត្រូវប៉ុន្មានឈប់ឈរឡើយ ។ រីឯលោកហ្នឹងឯកនិង តាម៉ង់ ដែលមានទឹកមុខក្រៀមស្រពោន ដោយឈឺចាប់នឹងសង្គ្រាមបរាជ័យរបស់ ខ្លួន មកមួយខែហើយនោះ ពេលនេះហាក់មានកម្លាំងបន្តិចឡើងវិញ ព្រោះឃើញ កងទ័ពខ្មែរយ៉ាងច្រើនកុះករ កំពុងបញ្ចេញសកម្មភាពរស់រវើក ដើម្បីប្រឆាំងទប់ ទល់នឹងសត្រូវរួម ។

តាម៉ង់ សម្លឹងមើលពលទាហានមួយត្រួស រួចងាកមកព្យញ្ជឹមដាក់ហ្នឹងឯក ព្រមទាំងបន្តិវាចាដោយរន្ធត់ចិត្ត ៖

- លោកហ្នឹងឯកខ្ញុំស្តាយណាស់ ដោយវិធានការណ៍របស់យើងយឺតយូរបន្តិច ទើបពួកសត្រូវវាចូលលុកលុយពាសពេញស្រុកយើងយ៉ាងនេះ ។ ម្យ៉ាងទៀត ទ័ពរដ្ឋាភិបាលមកជួយយើងក៏មិនកើតដែរ ព្រោះយួនវាបានវាយស្តាប់ផ្លូវរួចស្រេច

ទៅហើយ ម្តងនេះយើងពិបាកសង្ឃឹមណាស់ ។ ភូមិភាគជើងដឹកម្តងក្រោមទាំងមូល យូរនាវាយកបានស្ទើរតែគ្រប់កន្លែងអស់ទៅហើយ ។ ប៉ុន្តែ បើបងប្អូនខ្មែរយើងចេះរួបរួមសាមគ្គីគ្នាដូចពេលនេះរហូតទៅ ខ្ញុំនៅតែសង្ឃឹមនឹងជឿជាក់ថា យើងប្រាកដជាអាចរំដោះយកទេត្តព្រះត្រពាំងបានមកវិញមិនខាន ។

លោកហ្នឹងឯកក្បាលដាក់តាម៉ង់ ហើយចោលកន្ទុយភ្នែកសម្លឹងមើលទៅជើងមេឃឆ្ងាយដាច់សង្វែង ហាក់បញ្ជាក់ន័យថាសេចក្តីសង្ឃឹមមានប្រាកដមែន តែស្ថិតនៅឆ្ងាយសន្តិមណាស់ ។

មួយសន្ទុះធំ ទើបហ្នឹងឯកបន្តរន្ធនៃរូបរាងក្រចេញពីផែនទ្រង រួចពោលពាក្យមួយម៉ាត់ៗយ៉ាងច្បាស់លាស់ទៅកាន់មិត្តមួយ ៖

- ខ្ញុំមិនត្រឹមតែស្តាយស្រណោះប៉ុណ្ណោះទេ...ក្នុងមួយជីវិតខ្ញុំនេះ ខ្ញុំទទួលការឈឺចាប់ផ្តន្ទាប្រមាណ ។ ចិត្តខ្ញុំចង់ច្បាំងជាមួយយួនតែម្នាក់ឯង ទោះបីត្រូវស្លាប់ដូចសត្វពន្លាត់ ក៏ខ្ញុំមិនស្តាយដែរ ព្រោះអាករជីវិតរបស់ខ្ញុំជូនចត់ទាំងពីក្មេងមក ។ កាលណោះ គ្រាន់តែខ្ញុំដឹងក្តីឡើងភ្លាម ចោរយួនវាបានសម្លាប់គ្រួសារខ្ញុំអស់មួយផ្ទះ សូម្បីតែប្អូនស្រីរបស់ខ្ញុំដេកក្នុងអង្រឹង ក៏វាមិនទុកឲ្យរស់រានជីវិតដែរ។ ដោយខ្ញុំទទួលការឈឺចាប់នឹងអំពើយង់យួនរបស់វាដូច្នេះហើយ បានជាខ្ញុំស្ម័គ្រចិត្តចូលធ្វើទាហានតាំងពីអាយុ១០ឆ្នាំម៉្លេះ ។ តាំងពីនោះរហូតមកដល់ពេលនេះ ខ្ញុំធ្លាប់ចូលប្រឡូកក្នុងសង្គ្រាមរាប់មិនអស់ទេ ហើយក៏ពុំដែលត្រូវរបួសម្តងណាផង ។ ឥឡូវនេះ ទឹកចូលដល់ច្រមុះយើងហើយ ទោះបីមួយជំហានស្លាប់ ក៏ខ្ញុំមិនរាថយដែរ ។

លោកតាម៉ង់ ខ្ញុំយល់ឧត្តមគតិ និងទឹកចិត្តស្នេហាជាតិរបស់លោកយ៉ាងពិតប្រាកដណាស់ ហេតុនេះយើងទាំងពីរនាក់ត្រូវតែរួមដៃប្តូរស្តាប់រស់ជាមួយគ្នា ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ផែនការសម្ងាត់របស់យើង ដែលបានបង្កប់គ្រប់ទីកន្លែងនោះ ប្រាកដជាបានជោគជ័យពុំខាន ។

តាម៉ង់ត្រូវិក្បាលមួយៗដូចអស់សង្ឃឹម ហើយពោលពាក្យបញ្ជាក់ប្រាប់ហ្នឹងឯកម្តងទៀត ៖

- លោកហ្នឹងឯកនិយាយអម្បាញមិញនេះត្រូវណាស់ ! ប៉ុន្តែនៅមានចំណុចខ្លះ ដូចដែលខ្ញុំធ្លាប់និយាយប្រាប់លោក តាំងពីដើមរៀងមកថា គំរោងការណ៍សម្ងាត់របស់យើង បែកធ្លុះធ្លាយទៅបាន ក៏ដោយសារតែមនុស្សម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ ដូចលោកជ្រាបស្រាប់ហើយ ។

ប៉ុន្មានថ្ងៃចុងក្រោយនេះ ខ្ញុំឃើញទឹកមុខលោកចៅហ្វាយយើងស្រងូតស្រងាត់ ហើយដល់ខ្ញុំលួចសួរគាត់ទៅ គាត់បានឲ្យប្រាប់ខ្ញុំថាយួនបានដឹងផែនការណ៍